

KEMENES VIDÉK

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

KÖZERDEKÜ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE“)

Előfizetés ár:
Egy évre . . . . . 3 kor. —
Fél évre . . . . . 2 kor. —
Egyes szám ára — . . . . . 30.
Külföldi előfizetés: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Bakonyi Imre

Működésének és kiadásának helye:
Cellödömök, D ö m ö l k i utca, Gombás ház — Ide irod-
sendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű
küldemények.

A nép és az általános műveltség.

Az emberiség története folytonos, szakadatlan fejlődési és átalakulási processzusa, egy a külső körülményeknek melyek között az ember él, valkint az emberi gondolkodásnak és magának az embernek. Az emberi történetnek ugyanaz a processzusa természetes következménye a soha meg nem szünő harcnak, melyet az embernek ösidőkől fogva az őt környező természettel folytatnia kellett, hogy magát fenttarthassa. A létért való küzdelem épp oly régi, mint maga az emberiség és annak sohasem fog vége szakadni, míg a világ áll. Ez a küzdelem abban nyilvánul, hogy az ember kénytelen megszerzeni a létfentartásához szükséges cikkeket.

E célból készít szerszámokat, éjti el a vadat, miveli földjeit, épít házakat és országutakat és csatornákat és emel töltéseket, irtja az erdőket, lehordja a hegyeket stb. szóval átváltoztatja az őt körülvevő természetet úgy, a hogyan az életmódjának és anyagi szükségleteinek megfelelő. A külső körülmények folytonos változása következtében az emberi gondolkodás módja különböző időszakokban nagyon különféle volt.

A mennyire a múlt idők történelmébe visszatekinthetünk, abba a több évezredes időtartamba — mind e mai napig, különféle gazdasági és társadalmi alakulatokat, tehát az emberi gondolkodás épp oly különféle módjait láthatjuk.

A távol őskorban, az emberiség bölcsőjénél, a mikor még csak pásztorok és vadászok valának az emberek, a mikor ijón vagy husangon kívül más szerszámuk meg alig volt, — az emberek egymás közti viszonya, valamint gondolkodásmodja is nagyon egyszerű volt. Sokan a mit később évezredek a természetudományok terén produkáltak, abban az időben meg csak nem is sejtették, nem hogy tudták volna. A legtöbb dolog és tünemény, melyekről a mai kulturembernek tiszta kepe van, az ősember előtt teljesen ismeretlen volt. Az egész világot az istenek titkának tartotta. Mindent a mit meg nem érthetett, természetfölötti hatalmak csodájának vette. Így keletkezett az isten fogalma.

Ilyen isteni számtalanok voltak az ősembernek, mert a fizikai jelenségeknek minden tárgyát, melyet észrel fel nem ért, külön istenségnek tartotta, mely az illető tárgyat vagy fizikai tüneményt okozza és intezi. Egy dolgot tehát az ősember biztosan tudott; azt, hogy semmiből nem létesülhet semmi, hogy minden tárgynak, minden tüneménynek kell, hogy legyen valami eredete. S ebben a körülményben már megvannak az emberiség összes kultur és tudományos vívmányának csirái s ez egyuttal az emberek által kitalált istenek pusztulásának e kezdete is.

A történelem tanúsítja, hogy a kultúra és a természettudományok fejlődésével párhuzamosan az istenek száma egyre csökken és egyik istenség a má-

sik után tűnik el a történelem porondjáról. Mert attól a pillanattól kezdve, a mint az előtte megmagyarázhatatlan tárgy vagy tünemény érthetővé válik, az illető istenség elveszti létjogosultságát.

Igy például a míg az ember nem tudta, hogyan keletkezik a menyörgés, az eső és hó, a menyörgésnek, az esőnek és a hónak külön istenei voltak. Most azonban, a mikor az ember már tudja, hogy a villámot és a roákövetkező menyörgést a légköri villanyosság idézi elő, a mikor tudja, hogy eső és hó nem egyebek, mint a földben levő víz kipárolgása, melyek eső és hó alakjában hullanak a földre, csak természetes, hogy az ezekre vonatkozó istenségekre nincs többé szükség. S így haladt a kultúra és a tudomány fejlődésével és ember ama komplikált fejlődési fokig, a melyen az emberiség a kultúra és tudomány minden ágában bámulatos vívmányokra tett szert. Oly fokra lepett az emberiség, mely a régi istenségek csodatetteit magasan túlszarnyalja.

S ha még tekintetbe vesszük, hogy mindazt, a mit kulturában és tudományban bírnak, az emberiség csak kis részének a műve, úgy jogosan kérdezhetjük: Mennyire nagyok, mennyire hatalmasak lennének a kultúra és tudomány vívmányai, ha a nagy munkába az egész emberiség vagy annak nagyobb része résztvevő volna?

Regény a trón mögött.

— Ferenc József életéből. —

A fejedelmi vándor.

Madeirát hamar meguntá. A császári-yacht, a mely folyton rendelkezésre állt, elvitte a Földközi-tenger legszebb pontjaira. Velenceben Ferenc József varánul meglepte és rábeszélte, hogy egy időre térjen vissza Bácsba.

Ebben az időben tamadt szenvedélye a lovaglás iránt. Barátságot kötött Rensz Elirival, a hírneves cirkuss-lovarnóval, a kirli kijelentette, hogy különb, mint bármelyik hölgy az udvarnál. Egy isben a mariacelli hegyek közt olyan vendélmény helyre hajszolta fel paripáját, hogy ez egyszemélyt veszve, a melységbe zuhant. Őt magát a kísérő lovász az utolsó pillanatban lerántotta a nyeregéből. Ekkor ment híre, hogy öngyilkosságot akart elkövetni.

Mint Hohenembi grófnő ezután legszívesebben normandiai villájában tartózkodott. Senki sem tudta, hogy a folyton fekete ruhába öltözött hölgy császárné és királyné. Algírban is sokat járt és az arabok úgy nezték ra, mint valami földöntúli lényre. Erzsébet németül, franciául, angolul, olaszul, görögül, arabul és magyarul egyformán jól beszélt.

Ezután kibékülések következtek, de egyik sem tartott sokáig. Ferenc József érdeklődése; a színház iránt oly rendkívüli volt, hogy Erzsébet újra, meg újra utazni ment.

Most egy opereti csillag, Geisminger Maria volt sora. Ha Erzsébet néha visszatért is meg Bácsba, rövid látogatásai nem férjének, hanem fiának szóltak.

— Csókölj meg, édes, drágám, ezuttal anyádat talán a jó sors vezérelte vissza.

Azt hitte a császárné, hogy a kis Rudolf repülni fog karjaiba. Ehelyett a flu hidegen, kőbőnyösen nezett rá és nem vizionozta csókjait. Az anyós jól végezte munkáját.

Rudolf lakodalmára az anya hazajött és keservesen sírt. A mayerlingi katasztrófa után, a miről Rudolf volt nevelője hozta az első hírt, Erzsébet maga ment a császárhoz, közölni vele a tragédiát. Másnap a császári nepeit intézett kiáltványában elégtételt szolgáltatót a hitvesnek A királtkányban többek közt ez volt:

Hogy minő tamaszom szeretett nőm ebben a rettenő szerencsétlenségben, hogy minő vigasztalással, a turesnek minő példájával szolgáljak nekem, ezt ki sem tudom fejezni. Csak neki köszönhetem, hogy el nem merültem a kétségbeesésbe.

Sokszor mondta Erzsébet, hogy az ő lelke meghalt — fiával.

Görög nyelvmesteréhez így szólt egyszer: Ha már meghal az ember, hajljon meg szépségben. Először a lélek hal meg... En szépen akarnek meghalni.

Ekkor tette át állandó lakását Korfu szigetére, az Achilleon-kastélyba, a melynek építése és berendezése hetveötmillió koronába került. A terrazson huszonöt ezer rózsafa virágozott állan-

doan. A kő a Miramare-yacht, hogy bármely percben vihezse urnóját.

Itt mondta egyszer Sztáray grófnőnek:

— A mint laui akarjuk szeretett fiunkat boldog házasságban, mielőtt meghalunk, úgy szeretünk egy kedves otthonot is választani, mielőtt a sir befogad.

As Achilleon most II. Vilmos német császára.

Folytonos, győző álmatlanság kényszerítette Erzsébetet, hogy Korfut elhagyja. Kezélődött újra a vándorlás, a tanácskozás, specialista orvosokkal. Naubeimban a lakosság annyira nyomában járt mindig, hogy végre Svájc mellett döntött, hogy ott fog lakni. Ferenc József figyel, meztette egy levélben:

Nyugalantó jelentések jönnek Svájcból. Tele van anarchistákkal.

— Oh, Ferenc — felelte a hitves — én csak egy szegény asszony vagyok. Azok engem nem bántanak.

Mégis Luccheni lesurta őt egy ráspolylyal. A genfi tavon, egy gödör fedélzetén. Erzsébet mint egyszerű utas szerepelt a hajón, kíséretében csak egy hölgy volt. Sztáray grófnő. A többit tudja a világ. Szépségben halt meg, vágya teljesült.

Az agg császár

As ősz uralkodó egyedül azoktól étkezmi egy pompás, aranyozott ezüst tányérekkel.

Az életről.

Vajmi sokszor hasonlították már össze az életet a géppel. Az olyan elnevezések, mint írógép, emberi gép, élő gép, nagyon kedveltek, nagyon szokások. A mennyiben a gép mechanikus berendezés, az emberi testet vele összehasonlítani nem lehet. Az ember születik és meghal, míg a gép mechanikailag összeállított. A jegec feloldható s ismét tömörülhet, míg az élő lénynek előbb el kell pusztulnia és csak azután oszlohat föl. A másik fogalom: erőgép, szinten nem helytálló, mert élő lénygéppel összehasonlítani egyáltalában nem lehet. Huclelj tanár hangsúlyozza, hogy az élő lénynek az a különös sajátossága, hogy felépül és lassan elhervadva feloszlik s az elejéhez visszatér; úgy mint a dobott kő is fel és leeszál, vagy mint a nyíl, saját röppályáját befutja. Ez a hasonlat sem áll, mert a kő és nyíl nem önmagától ható erő. Huclely így folytatja tovább: A természettudomány mindinkább arra a meggyőződésre jut, hogy az égnek egész kara a hozzátartozó földdel együtt csak átmeneti alakját képezi a kozmikus anyagok ama parányainak, melyek fejlődési pályájukon haladva, visszatérnek abba a rejtélybe, a melyből kiindultak volt. Ez olyan fejtveves, mely miután a rejtélyből indul és ugyanoda tér is vissza, mit sem magyaráz.

Annyit mondhatunk csak, hogy vannak bizonyos meghatározott fizikai, kémiai, elektromos, magnetikus, de mindenekelőtt vitalis tulajdonságok és folyamatok, melyek az életet jellemzik, bevezetik, folyamatosan tartják, befelvezik; oly folyamatok, melyek épen vitalisak lévén, természeti folyamatokban és laboratorumaink körében szokások méreteikben analógiát nem találnak.

A sokszor használt oly kitételek, mint például vitalis energia, különleges energia, az élet folyamatát meg nem magyarázzák. Eppen csak annyit mondhatunk, hogy habár ez a vitalis különleges energia a legalacsonyabb fokú élőlényben is lakozik, annál különbözőbb, minél különfelebb az élő szövetek alkotása, minél magasabb fokú az életnek külső megnyilvánulása. De az a valami, a mi ezeket a természeti, kémiai stb. erőket megindítja, pályájukon megtartja, ellenőri s az élet különböző jellemtulajdonságaira és nyilvánulásaira nézve maradandóvá válik, a mi tehát az élet lényegét képezi, az mindig ismeretlen fog előttünk maradni. Ha bizonyítanánk, hogy a vitalis energia oly folyamatokra bontható, a melyek természetükre identikusak, természeti vagy vegyi energiával, hol volna akkor kereshető az energia?

Minél tovább halad a természettudomány, annál nagyobb az az, a mely az erőt és az erőt

a melynek csak ötvösmunkája 75,000 koronába került. Egyetlen vendége vagy a főhűség, vagy valamelyik udvari főméltóság. Európa egyik leggazdagabb uralkodója majdnem folyton magában van: így kívánja az udvari etikett.

Mindig legalább nyolc fogas van: ezt is a ceremónia parancsolja, a mely még V. Károly császársá idejéből származik. Hal, körített sült, szárnyas vagy vad befőttel, saláták, sajtok, tészták és desszert.

A császári etikett négyféle bort ír elő. A nagy hofburgban van Európa legnagyobb szőlőpincéje, ott vannak a legjobb osztrák, magyar, bordói, burgondi, moselle-i, rajnai és champagne-i borok és a legvalószínűbb tokaji. Ez utóbbi az uralkodó nagyon kedveli, de az orvos inkább pilseni sört kivan, hogy igyek. Perenc József nem szivesen, de megissza a sört, a melyet aztán leöblít egy pohár finom borral.

Öt drága, kekrűhas, aranyujtásos inas szolgálja ki a két étkezést. Erzsébet halála óta az asztalon nincs virág. A világosságot most is viaszgyertyák adják. Ezeknek fényében ragyog az arany evőeszköz, csillog a bor a metszett üvegekben. Ezeknek fénye világítja meg a gobelinekkel, képekkel díszített falakat. Nincs múzeum, a melyekben ezeknél értékesebb műkincsek volna.

készletét, az élet világot az anyag világától elválasztja.

A természettudomány bebizonyította, hogy a természeti, vegyi, elektromos, magnetikus erők elválaszthatatlanok, hogy nyilvánulásaikban sokszorosan egymásba olvadók, de azért az élettauba bepillantást tenni nem engedett és ma is csak azt kell bevallanunk, mint idáig, hogy: Ignoralizmus.

VASÁRNAPI LEVELEK

Sírok utánad

Vihar tombol künn az augusztusi éjszakában és a szél rémes vágatással száguld végig az utcákon. Vad könyörtelenséggel hajtja össze a susogó falombokat és azok panaszos sóhajjal borulnak földig előtte, hogy irgalomért esdjenek. Caufondáros kacagással rizza meg a nyitva felelt ablakablakát, hogy az üvegek csörömpölve hullanak szét a kemény kövezeten, azután pokoli nevetéssel beküli a csöndben szunnyadókhöz: hahaha! ki alszik ebben az időben, a mikor én vagyok az ur a világ felett?!

Azután csend lesz, félelmes, velőkihatható, megörjítő csönd...

Mikor odakünn tombol a zivatar és a szél leszakgatja a háztetőkről a zsindeleket, én itt ülök az íróasztalomnál és ébren álmodom rólad. És arra gondolok, hogy milyen jó lenne most künn lenni valahol messze a pusztán, a hol a vihar derékban töri ketté a karcsu jegenyét, a hol a folyó hátán tarajos hullámokat szánt a bős indulatja. Milyen jó volna ott lenni egyedül veled egy kicsi, rozszant pástorkunyhóban, a melyen keresztülszűrt az éjszakai szél és ahol te remegve, szerelmesen simulnál hozzám, a míg a vihar vad kacagással tépázza odakünn a fák lombjait. És akkor én az öledbe hajtánám a fejem és mesélnék néked szomorúan szép meséket a boldogságról, én hideg szépem...

Miért van az, hogy szüntelenül rólad álmodom? Téged látok a napsugárban, a virágok elhervadásában, a te ezüstcsengésű kacagásod hallom az eszhangszó elenyészésében. Több vagy nekem, mint virágnak a harmat, mint a dalos pacsitárnak a tiszta, kéklő ég. Szép vagy te nekem vagnak is, ha el sohasesm is érlek.

És mikor künn tombol a vihar és sötétség borul kicsi szobámra s én elmerengve bámulok bele a zivataros éjszakába, azt hiszi a bohó

fejedet odahajtod a vállamra és forró, mámoros csókot nyomsz lázas, kipirult homlokomra. És ilyenkor úgy fáj nekem, hogy nem borulhatok oda lábaidhoz és nem mondhatom el neked, hogy milyen végtelen nagy szerelemmel szeretlek. Nem sírhatom el neked a vergődő szívem bánatát és nem nézhetek abba az anygyali jószágú szemedbe, a melynek rabja lettem és a melynek sugara egy pillanatra bearanyozta az én szomorú, egyhangú életemet.

A mikor látlak, úgy szeretnék sírni. Sírni hosszan, keservesen, mint annyi sok-sok év előtt, mikor még mint apró gyermek odabujtam az édesanyám ölebe s annak a puha keblén sirtam ki bánatomat, mikor valami nagy-nagy szomorúság ért. Szeretném elsírni a te két álomrontó szép szemedet, a melynek meleg sugara megégette a lelkem. Elsírtni azt a meggyipros ajkakat, a melynek verőfényes mosolyához képest a pirosló hajnal csak fakó kópia s a melynek egyetlenegy csókja túlvilági éden...

Zivataros sötét éjszakában, mikor a vihar jajgat odakünn s rémes meséket mond a pusztulásról, hervadásról, a lombhullásról; mikor az illatos virágok lehulló szirmai fehér halotti köntöst borítanak a világra, tétova lelkem ott jár

tenálad. Csöndes suttogással mondja el 'neked az én nagy-nagy szerelmemet; hogy epedő szívvel vágyom utánad és a mikor te kacagva mulatsz valahol, akkor én halkán, könnytelen szemekkel siratlak téged...

Huss Ferenc.

H I R E K.

Pillanattelvételek.

SOROZNAK.

Nemsokára hangosak lesznek az utcák. A mérték alá kerülő legények nótájától visszhangoznak. Előkerülnek a sutba dobott, már-már elfelejtett katona-nóták, a melyek a nép gyermekeinek a száján születtek s a melyek mindegyike tele van poézissal, keseregő bánattal, gyöngéd, szelid vigasztalással.

„No sírj, anyám, szép a magyar regruta, Földön uszik a nemzeti pántlika...”

Senki sem tudja, hol teremnek ezek az egyszerű, mégis olyan megkapó nóták. Csak egyszerre felcsendülnek a sor alá kerülő legények ajkán, a mint robogó kocsi jönnek be a városba, hogy oda álljanak a „felcsere” urak elé. Ott születhetnek ezek a nóták künn a csöndes, okáclobos falun, a hol az esti csöndben odaáll a legény a maskatlis ablak alá s elpanaszolja választottjának a szive mélységéig bánatát. És ez a bánat, ez a keserűség addig-addig száll a legény ajkáról, míg egyszer rimbe csendül s megszületnek azok a szomorú, panaszos katona-nóták, a melyekben az új regrutának minden bánata, minden keserűsége benne van.

Bizony szomorú sorozás lesz az idén. Ki tudja, lesz-e kedve a mérték alá kerülő legényeknek énekelni azt a nótát:

„Zaindelyezik a kaszárnya tetejét, Mind elviszik a legények elejét.”

Alig hiszem. Mert most nemcsak a legények elejére, hanem a nyomorultjaira is sor kerül. A kik eddig itthon maradtak a bánatos szívi anyák, no meg a busuló leányok vigasztalása: most azok is mind elmennek a császárt szolgálni. Csak az igazán nyomorultak maradnak a faluban, a kiket semmire sem tud használni a hadsereg.

Olyan üresek lesznek vasárnap délután a csöndes falvak. Nem lesznek otthon a déleceg, erős, izmos legények; csöndes lesz a csárda tája, valami nyomasztó, nehéz szomorúság borul a kicsi falukra. Elhallgat a nóta a leányok ajkán; csak csöndes szóval panaszolják el egymásnak a szomorúságukat, hogy az ő kedvesüket is megkivánta a császár. Elvitték katonának messze idegen országba, a honnan csak szellőtől, madártól jöhetnek.

És hány leánysem borul könyvébe, mennyi szegény anyaszív vergődik zokogva, a mikor a távozó legények ajkán felcsendül a szomorú, panaszos bucsú-dal:

„Októbernek elsején be kell rukkolni...”

— **Ernst lakodalom.** Balassa Jenő dr. a helybeli ügyvédek egyik népszerű és közkedvelt tagja, nejevel szül. Rosenberg Idával együtt a héten, augusztus 8-án tartották házasság 25 éves évfordulóját a balatonfüredi Grand Hotel szállóban. Az ezüstlakodalmok alkalmából a család rokonsága s az ismerősök bőven küldötték üdvözlőlevelüket és jókívánságaikat Balatonfüredre; mindezekhez hatványozva mi is lapunk részéről ószinte szívből hozzájárultunk, engedje a Mindenható jó egészségben megérni még aranylakodalmát is az ünneplő párnak.

— **Boda Dezső dr. főkapitány gyász.** Boda Dezső dr. budapesti m. kir. államrendőrségi főkapitányt súlyos családi gyász érte Riminiben való nyaralása közben. A nemrégiben betegeskedő felesége, a ki a szomszédos Vönöck közegében tartózkodott, augusztus 7-én hetvenhat éves korában elhunyt. A főkapitányt és családját táviratilag értesítették édesanyja elhunytáról. Temegetése díszes és előkelő közönség részvételével ment végbe. A páratlan szívózsága uriaszony elhunyt nagy csapás volt nem csak a családhoz tartozóknak, de egyháznakánál négyleteit is pótolhatatlan veszteség érte elhunytak. A mindenható megjutalmazza jóságát!

— **Berzsenyi Jenő dr. beiktatása.** Egész vármegyénk, de különösen a cellödömlői járás ev. egyházközségei nagyban készülnének volt orsz. képviselőjüknek, a kit a dunántúli ev. egykerület megválasztotta a nagy tisztességre. Berzsenyi Jenő dr.-nak, az egyházkerület új felügyelőjének augusztus 28-án Győrött leendő beiktatására. Nagy küldöttséggel vesz részt az augusztus 28-iki felügyelő beiktatásán Vasvármegye törvényhatósága, valamint az összes dunántúli vármegyék. A beiktatás a győri templomban reggel 9 órakor kezdődik, a hol a szavazás eredményének bejelentése után meghívják a gyűlésre az újfelügyelőt, megkérdik elfogadják-e a megválasztást. Ha a válasza igen, az új felügyelő leteszi az esküt, mely után Gyurácz Ferenc püspök üdvözlöi őt az egyházkerület nevében. Ezután az új felügyelő székfoglalója következik s átveszi a közgyűlés vezetését. A díszes magyar öltözetben megjelenő serege bizonyára gyönyörű látványt nyújtanak a szemlélőnek.

— **Az új tanfelügyelő szabadságán.** Vármegyénk új tanfelügyelője *Kulisszky Ernő* kinevezése, illetőleg. Montmegegyéből történt áthelyezése után nyomban szabadságra ment, melyet Pécséct fog eltölteni és augusztus 20-án kezd meg hivatali működését.

— **Új főreáliskolai igazgató.** *Perepatis István*, a budapesti V. ker. főgimnázium tanárát a közoktatásügyi m. kir. miniszter a szombathelyi főreáliskola igazgatói teendőinek végzésével megbizta. Az aránylag fiatal, 35 éves igazgató Győrött végzte közép iskolát, Budapesten egyetemi tanulmányait s jelenleg 9 éve áll az állam szolgálatában. Kitűnő műtörténeti munkái, erélyessége, kiváló szonoki tehetsége mintegy inspirálják a sokimondó fiatal tanárt ezen elért állásba való jutására.

— **Kisbérletek a gazdáknak.** *Mikes János* gróf, Sabaria püspöke, számtalanszor tett már rövid kúntól való időzése alatt tanúságot a földműveléssel foglalkozó kisgazdák iránti jóindulatáról. Legutóbb Perint községben *Gadl Sándor* apátleibános elnöksége mellett földbérlet-szöveget alakult, mely a püspökség sorki gazdagságát, mintegy 185 holdat s több legelőt fog részekre osztani s azt kisgazdák bérletébe adni. Minthogy pedig a szövegetek tagjai között kevés a föld, meg 30—40 holdalál többnek szétosztást kér a tagok; az ügyben nemrég küldöttséget kereste fel a főpásztort ki e hó közepére megígerte a választ is a gazdáknak. Lehet, hogy mindez botránys állapot a szociális pártvezérek napójában.

— **Tenyészállatok beszerzése.** A vármegyei gazdasági egyesület megbízott küldöttsége *Végh Endre* egyesületi elnök és *Rösster* Karoly titkár vezetésével a hét estején utazott el Svájcba, hogy a miniszter által vármegyénk területén szétosztandó tenyészállatokat beszerze. A mintegy 6—8 napra tervezett utazás alkalmával a küldöttség felkeresi az ottani híresebb tenyészteket. A bevásárlások megtörténte után rövidesen visszatérnek a vármegyei gazdák s itthon értékesítik tapasztalataikat.

— **Az új kiválasztás titkálójáról.** *Fényes Ferenc* cellödömlői választmány elnöke, *felváltva* volt Cellödömlőkön *Nemeth Juliska* a ki napokban búcsút mondott a kapuférfának és otthagyta a szolgálatát, állítólag azért, mert az illetékteljesedés neje őt az elkülönített helyen olyan orgáknak akarta kényeztetni, a milyneket ő nem tudott megszokni. Kérte tőle elbocsátását, de a tulajdonos nem adta ki neki ruháját és könyvét, mert Juliska tartozott neki egy bizonyos összeggel; megszökött tehát helyéről és a "Korona" szállóba ment lakni. Itt a hatóság őt kénytelen fogta, megindult tehát ellene a kihágási eljárás a szolgabírósnál, mely a leányt 6 napi elzárás és illetékesi helyére való toloncolásra ítélte. Bizonyára megtörténik ez más hasonló ügyekben, csak hogy ritkán szeres róla a hatóság tudomást.

— **Beszűnleteti honvéderület.** Új beosztást nyertek a honvéderületek. Az új véderőtörvény intézkedése szerint minket is érint az eset, mert a székesfehérvári honvéderület, — melyhez mi is tartozunk, — még ez évben megszűnik, csak a jövő év márciusig az ügyek intézése végett megmarad Székesfehérváron a kerületi parancsnokság, de ekkor mintegy 50—60 tiszt távozik Budapestre és Szegedre, a hová szétosztják a székesfehérvári kerületet.

— **Panasz a piaci vásárlás miatt.** Általánosan a közóhaj érdekében emeljük fel szavunkat, mikor az alábbi tülhetetlen cellödömlői piaci állapotok megrendszabályozását kívánjuk. A helybeli piac oly drága, hogy a magas árak

miatt egyáltalán ritkán jut a vevő ahhoz a szerencséhez, hogy pénzéért áruban megkaphassa az ellenértéket. Az ellátás és városi közutak figyelmét hívjuk fel, intézkedjek sürgősen az iránt, hogy a heti piacokon 10 óra előtt viszonteladó kereskedők, tyúktársak, fokák ne vásárolhassák a jó szép és olcsó portékát a helybeli magánfogasztók előtt, hanem csak a terminus letele után vásárolhassanak. Bizonyos, hogy nagyot enyhíthünk a tülhetetlen drágaságon. Ha másutt lehetséges, mi is intézkedhetünk ilyen értelemben.

— **Hírek a táncoskorcsokról.** Helyreigazitásra szorult multheti „Táncoskorcsok” című közleményünk, mert az „Iris” fátlyantól előadó 16 növendék közül hibás szedés következtében Kiss Erzi, Kolozi Karola, Liechtscherm Esztí és Perapatis Mariska nevi kimaradtak; mit ezenel helyreigazitunk.

HAROM szobás lakás mellékhelyiségekkel, villanyberendezéssel november 1-re kiadó üz. Bakonyi Józsefnőnél Cellödömlőkön, Kis utca 9.

— **Bepörölt kegyelmes ur.** *Szell* Kálmánnak Magyarország egykori miniszterelnökének megvan az a nagyuri tempója, az a gyenge oldala, hogy adósságot fizetni éppenséggel nem szeret. Ha valamelyik hitelezője személyesen talál el-menni a kegyelmes urhoz, az el lehet reá készülvé, hogy nem valami kedves fogadtatásban részesül. Most is van egy pöre a kegyelmes urnak, egy cigányprimás pörölte be. Most két estezendeje annak, hogy a híres Khuen-Hédervári-féle általános képviselőválasztásokon a szentgotthárdi kerületben megjel. Szell Kálmán választónak lelkes taborában Schreier Ferenc cigányprimás bandájával es szebbnél szebb nótákkal igyekezett az ügyis lelkes hangulatot még emelkedettebbé tenni s a választókat kitartásra bírni, mert a kegyelmes urnak régi választó kerületében — horrendum dictu! — ellenjelöltje akadt s megzavarta a régi békeessége egyhangú választás körülményeit. A győzelem után — a melyhez nem volt épen ehető szükség a Schrei-banda andalító-lelkesítő muzsikására — azon alázatos instanciával jelent meg az élelmes primás a kegyelmes urnál, hogy a muzsikálasért járó „alkotmányos költségeket” a banda részére utalványosni méltóztatnék, a „mit a képviselő-ur kerekben megtagadott. A vállalkozó szellemű cigányprimás erre fogta magát és egész bandája nevében bepörölte Szell Kálmán v. b. t. t. képviselőt a választáson való muzsikálás „tiszteletdíja és járulékaikért”, — de a pert szerencsésen elvesztette s ő és társai — a kontrasz, kis és nagybőgős, a klarinétos, meg a cimbalmos — a perköltségekben egyetemlegesen elmarasztaltának. A banda tagjai — mikor a költségek behajtására került a sor — sorra tiltakoztak az exekválás ellen, kinyilatkoztatván, hogy ők a primást nem jogosították föl a pör megindítására s a keresetben nevelik oldalrasra. No most még közokiratamisítás vádjával terhelten állították a szerencsétlen cigányprimást a törvény elé, a ki kétszer is meg-gondolja majd ezután azt, hogy a kegyelmes urnak választásán हुआ-é a szavazópógarok fölibe a talp alá valót.

— **Megjött a véderőtörvény.** Megjött már a megyéhez az idei főszorosás végrehajtásáról szóló rendelet, a mely az eddigi véderőtörvény azon utasításait hatályon kívül helyezi, melyeket a véderőtörvény megváltoztat, a változatlan rendelkezések pedig ideiglenesen érvényben maradnak. A sorozásra vonatkozó utasításokat a vármegye alispánja kiadta a fősolgabírnaknak és községi és körjegyzőknek, hogy ennek alapján készítsék elő a mostani sorozás előmunkálatait. A sorozásnál a honvédségbe való beosztás egy történet, hogy 333 közös hadseregbe sorozott legény után egy a honvédségbe fog besoroztatni. Az utasítás a bevonulás idejét a következőképpen állapítja meg: az egyévi önkéntesek részére október 10-ike; a haditengerészet, illetőleg és pedig a haditengerészeti kiegészítési kerületekből besorozottak részére — a 25 századlakkal fölemelt-múlt-évi újonchányadnak megfelelő szám erejéig — november 25-ike, a főbbiek részére október 15-ike; a többi besorozottak részére — a közvetlenül a póttartalékba utaltak kivételével — október 15-ike. Elrendeli az utasítást hogy a második tényleges szolgálati év teljesítésére kötelezett egyévi önkéntesek, a kik az egyévi tényleges szolgálatot már tényleg lerótták, azonnal a tartalékba helyezendők át.

— **Ujabb adó a kisiparosokra.** Az ország kisiparosai július elsejétől mélyebben nyulhatnak a zsebükbe s ha még maradt egy pár fillérjük a mi a drágaságban megmaradt, elviszi most majd

a kerületi munkásbiztosító pénztár. A munkásbiztosításról szóló törvény egy intézkedik, hogy a törvény első öt estezendejében a kisiparosok három százalékos járulék helyet csak két százalékos járulékok fizessenek munkásaik után. Ez az öt év most július elsején járt le. Kisiparosok legalább is ezer kérvényt nyújtottak be a kereskedelmi miniszterhez, hogy újabb törvénnyel engedélyezze ezt a kedvezményt, de az országgyűlésnek mindezt volt gondja csak arra nem, hogy az amugy is rossz helyzetben levő kisiparosok segítsen.

CSARNOK

Beszélgetés a hőmérőben.

Reaumur (Celsiusához): No lássa, mondtam magának, hogy fogja még kicsobban is adni. Mondtam, hogy ne henegejen, hát mit szól most az időhöz?

Celsius: Már megint kezdi? Mit akar? Még mindig több vagyok, mint maga.

Reaumur: Mert maga stréber. Mindig előre toladokott tegnap. Tegnapelőtt is mar azt hitte, hogy felkapaszkodott az ugorikafára. De mondhatom, hogy lefog esni. Mit szól most az időhöz?

Celsius: Magából csak az irgység beszél. Mert hetekig szerepeltem a lapokban Minden nap cikkekkel irtak rólam. De ki beszélt magáról?

Reaumur Rólam?

Celsius: Igen, magáról. Mindenki rólam irt, beszélt, enekelt, mindenki hozzám fohászokott, az én nevemmel ébredt es az én nevemmel aludt el. De ki beszél magáról, mondja?

Reaumur: Hja, én komoly hőmérő vagyok. Maga humbergöl el. Maga azt hitte, hogy megfői egész Budapestet. Ugy másként esen a létrán, mintha előléptették volna. Mondtam, hogy lefog esni. Mit szól most az időhöz?

Celsius: Ugyan fogja be már a száját. Hisszen maga lépni se tud. Alig mászik azon a sima pályán. Én ötöt lépek míg maga — négyet. Ez ha akarom megint olyan meleg lesz, hogy a tojás megfől a levegőben.

Reaumur: Maga ugyanabban a tétolyban szenved, mint a kakas. Az is azt hiszi, hogy azért virrad, mert ő kukorékol. Maga is azt hiszi, hogy azért van meleg, mert itt máskál felfelé. De most mutasson harminchat fokot, meg huszonöt sincs a szebeben. Mit szól most az időhöz?

Celsius: Semit. Magával nem is állok szóba, maga sohasem jutott olyan magasra mint én vagyok.

Reaumur: Nem is akarok, mert meglássa, maga még bőrtőben fog meghalni. Hisszen maga egy csal, mint egy sipista. Maga egyszerűen meleg sipista. Menjén a fészekbe kártyámi, de ne álljon ide hőt mérni.

Celsius: Nézze máma jövedvem van, máma nem sérthet meg semmivel.

Reaumur: Nem is akarom. Mit sértem meg magát, maga kis Fahrenheit.

Celsius: Na, ezt már kikérem magannak. *Össze szedtem az egész szöveget is, mondok be mind amennyi maga szerint kártyámban van, de Fahrenheithez semmi közöm. Ugy még én sem csajok, mint ő. Különben én nem vitakozom magával, csak kifogom innen rugni.*

Reaumur: Csak beszéljen. Nem ütöm pofon, mert magának meg van az a nagy mentésége, hogy az idén napszurást kapott. De majd maglátja, lesz még egyszer hűvös is, jön még kutyára dér.

Borszekei
GYOGYÉSZÜDITÓVIZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Főraktár Cellödömlőkön: Gayor Gyulánál

Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

A mestordalnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Bonne jární élvezetes,
Mert na cipőt szegzek varrok,
Rajl' van

Kaucsuk sarak.

Kínoset ér
a Torey-Hollandi 3 király tea,
félle

mivel nemcsak hashajtó, hanem egy-
uttal itványjavító, gyomor tisztító, emésztést
elősegítő, bélműködést szabályozó,
nemkülönbön a legmagasabb gyomor-
bajban is segít. Csomagja (kbl 10-12
szert használatra) 50 fillér. Minden
gyógytarban kapható.

Millio

hitelbizonyítvány privátok és
orvosoktól a

K A I S E R-
félle mellkaramelláról, mely

Köhögés

rekedtség kataruss és nyálkásodás
ellen a leghiztosabb és a legjobban
ható gyógyszer.

Kapható:

Vessprímben: Ince Kalmán, Devecser-
ben: Balogh Mihály, Cellódömölkön:
Bisiczky Ödön gyógyszerüzében.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy részének bizonyult hatásos, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kártyánál,
csúsznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.-90, K.1.40 és K.2.-
és ágyasólván minden gyógyszerüzében kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerüzében, Budapest.
B: Richter gyógyszerüzére az „Arany oroszlán”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. nos.

**Kemenesaljai Közgazdasági
Hitelbank**

osztak magyar állam
mellékhelye.)
Cellódömölk.

Betéteket elfogad

kamatotzatással.

Lezárási üzleti és magán váltókat.
Felszámolóköcsönöket folyósít,
Értékpapírok és idegen pénzek vételét
és eladását eszközöli.
Folyósítja kölcsönöket nyújt.
A vele egyesült Hitelszövetkezet olcsó
kölcsönöket ad kényelmes heti vissza
fizetésre.

A jelenkor legjobb tetofede
anyaga az

ASBEST-PALMA.

Elpusztíthatatlan, soha javítást nem
igényel. Tűzmentes, fagymentes, vízhatlan
és viharálló.

Alatta a padlás télen nem
hideg, nyáron viszont nem meleg
KÖNNYŰ, mert a befedett terület
négyzetméterenkint 10 kilogram — hol-
ott a hornyolt cserépből négyzetmétere
40 kg., közönséges cserépből 65 kg., így
palafedésre a legkönnyebb tető és a leg-
gyöngébb fal is alkalmas.

**Legmesszebbmenő
jótallás!**

Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát
kívánatra ingyen küldünk.

**Magyar Asbest Palagyár
R.-T. :: Jánosháza.**
Iroda: Zollner Bélánál Jánosháza

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt
ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatal és
öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mese-
sen szórászat. :: MINDENÜTT KAPHATÓ

Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár” R.-T. Kismányán
Minden nagyobb városban allandó bizományi rak-
tart óhajtván fenntartani e célra óvadékképes
és agilis képviselőket keresünk.

A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

*****

NYOMDA

munkák, kereskedelmi és gazdasági,
valamint bármiféle nyomtatványok
gyorsan, izlésesen jutányos áron
készülnek.

Irodai papírok, írószerek, dizsdoz
és dizsboríték levélpapírok, üzleti
könyvek, mindennemű látképes leve-
lezőlapok, zsebkönyvek, tinták s min-
den egyéb papír áruk elestárgu mi-
nőségben versenyképes áron
K A P H A T Ó:

„Vörösmarty”-könyvnyomda
könyv, papír és írószerek kereskedése
Devecser, Klapka-utca 16.

Valeban!

Nagyszerden használ
mint utóérhetlen
„Rovar-irtó”

DEVECSEK: Böhm József, Kollin Adolf, Mautner Zsigmond, Rösenberg. AJKA: László Antal
Schlesinger Pál, Nay Pál, Kollin Mór. JÁNOSHÁZA: Kohn J. Fiai, Jánosházi Fogyasztási Szövet-
kezet, Spitzer Samu utóda Singer Sándor. CZELLDÖMÖLK: Leveller Samu, Gayer Gyula, Horler
János, Hercfeld Mór. SÜMEG: Márkus Salamon Fra, Beretsky Gyula.